

Vergaderjaar 2005–2006

30 300 VI

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Justitie (VI) voor het jaar 2006

C

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 3 mei 2006

De vaste commissie voor Justitie¹ heeft op 21 maart 2006 de minister van Justitie een brief gestuurd met betrekking tot de uitbreiding werkgebied Hof Leeuwarden.

De minister heeft daarop bij brief van 24 april 2006 geantwoord.

De commissie brengt hierbij verslag uit van het aldus gevoerde schriftelijke overleg.

De wnd. griffier van de commissie,
Van Dooren

¹ Samenstelling:

Leden: Holdijk (SGP), Wagemakers (CDA), Witteveen (PvdA), De Wolff (GL), Van de Beeten (CDA), (voorzitter), Broekers-Knol (VVD), De Graaf (VVD), Kox (SP), Westerveld (PvdA), Engels (D66), Franken (CDA).
Plv. leden: Schuurman (CU), Pruiksma (CDA), Jurgens (PvdA), Thissen (GL), Dölle (CDA), Rosenthal (VVD), Biermans (VVD), Van Raak (SP), Tan (PvdA), Schuyer (D66), Russell (CDA).

BRIEF AAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

Den Haag, 21 maart 2006

De vaste commissie voor Justitie heeft kennisgenomen van de antwoorden van de minister op vragen van het lid Van de Beeten over de uitbreiding van het werkgebied van het Hof te Leeuwarden (ontvangen 6 maart 2006).

Zoals de minister zelf ook al laat blijken in het antwoord op vraag 7, heeft de commissie de indruk dat door het samenstel van ogenschijnlijk tijdelijke maatregelen wel degelijk sprake is van wijziging van de grenzen van het rechtsgebied en materieel wel degelijk een arrondissement bij een ander ressort wordt ingedeeld. De enkele omstandigheid dat de belastingzaken buiten deze operatie zijn gebleven, doen aan deze indruk niet af. De omstandigheid dat de minister het zelfs nodig heeft geoordeeld met de Raad voor de Rechtspraak expliciet af te spreken, dat geen materiële wijziging van grenzen van een rechtsgebied mag plaatsvinden, versterkt daarbij ook nog eens de indruk die de commissie heeft gekregen. Benadrukt is in de antwoorden de tijdelijkheid van de aanwijzingen. Deze zouden zijn ingegeven door capaciteitsproblemen die dan dus ook een tijdelijk karakter zouden moeten hebben.

In verband daarmee nodigt de commissie de minister uit om aan de hand van actuele gegevens over de capaciteiten van de betrokken gerechten, de bezetting daarvan en de prognoses met betrekking tot de werkbelasting van de betrokken gerechten voor de komende jaren aan te tonen, dat redelijkerwijs verwacht mag worden dat het hier inderdaad om tijdelijke aanwijzingen gaat.

In verband daarmee verzoekt de commissie de minister te bewerkstelligen, dat de in de antwoorden op vragen 1 en 2 aangekondigde aanwijzingen door de Raad voor de Rechtspraak worden opgeschort totdat de minister antwoord op deze brief heeft kunnen geven en de commissie zich daar gedurende twee weken op heeft kunnen beraden.

Namens de commissie,

R. H. van de Beeten,
voorzitter

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 april 2006

Op 7 februari 2006 heeft u mij vragen gesteld over uitbreiding van het werkgebied van het Hof Leeuwarden. Naar aanleiding van de beantwoording daarvan op 21 maart jl. verzoekt u namens de vaste commissie voor Justitie nader in te gaan op het tijdelijke karakter van de capaciteitsproblemen en derhalve van betreffende aanwijzingen.

Ik begrijp uw verzoek om nadere informatie zo, dat er zorg bestaat bij uw commissie dat mogelijk een ressortelijke herindeling tot stand komt buiten de Staten-Generaal om. Met het oog hierop moge het volgende ter geruststelling dienen.

Er is een capaciteitsprobleem bij het Hof Amsterdam en het Hof Leeuwarden is zeer beperkt van omvang. Teneinde de doorlooptijden niet onnodig op te laten lopen en de geografische ligging in aanmerking nemend, is besloten de problematiek van Amsterdam te verlichten, niet door het Hof Amsterdam verder uit te breiden maar door Arnhem voor zaken uit het arrondissement Utrecht als nevenzittingsplaats van het Hof Amsterdam aan te wijzen. Hierdoor komt een flinke druk op het Hof Arnhem te staan terwijl het al kleine Hof Leeuwarden zijn zaaksaanbod ziet slinken. In vervolg daarop is daarom Leeuwarden voor strafzaken uit het arrondissement Zwolle als nevenzittingsplaats van het Hof Arnhem aangewezen. Voor deze keten van aanwijzingen is de geografische oriëntatie en bereikbaarheid voor justitiabelen leidend geweest. Ik ben overigens van mening dat de Raad van de rechtspraak met deze aanwijzingen binnen haar bevoegdheden blijft.

De problematiek bij het Hof Amsterdam dateert al van langere tijd. Met het oog daarop is vorig jaar met de Raad voor de rechtspraak overleg geweest of tot ressortelijke herindeling dient te worden overgegaan. Bij dit vraagstuk speelt mede een rol de meer recente afname van het zaaksaanbod bij het hof Leeuwarden.

Een ressortelijke herindeling is een ingrijpende maatregel die niet alleen de gerechten, de justitiabelen en het Openbaar Ministerie maar gegeven het belang van territoriale congruentie ook de overige justitieorganisaties en decentrale overheden raakt. Gegeven deze complexiteit is het van belang dat niet lichtvaardig tot een ressortelijke herindeling wordt overgegaan en dat een eventueel herziene rechterlijke indeling voor een substantiële periode zal kunnen gelden. In dit verband is van belang dat thans de evaluatie van de modernisering van de rechtspraak gaande is. De commissie Deetman zal in 2007 hierover verslag doen. Bij de parlementaire behandeling van de Wet Organisatie en Bestuur Gerechten is door mijn ambtsvoorganger toegezegd bij de wetsevaluatie het vraagstuk van schaalgrootte te betrekken. Uit de evaluatie kunnen dan ook aanbevelingen voortvloeien die gevolgen hebben voor de rechterlijke indeling van Nederland.

Na de evaluatie van de modernisering van de rechterlijke organisatie zal worden gezien of een ressortelijke herindeling nodig is. Dit zal (en kan alleen) door een voorstel tot wetswijziging zijn beslag krijgen. Of ik te zijner tijd, mede gezien de hierboven vermelde ontwikkelingen, een dergelijke wetswijziging zal bevorderen, zal ik de beide kamers van de Staten-Generaal mededelen vóór de afloop van de thans aan de orde zijnde tijdelijke aanwijzing door de Raad voor de rechtspraak.

De Minister van Justitie,
J. P. H. Donner